

Operation for udposning af hovedpulsåren i maven

Til patienter og pårørende

Aorta Aneurisme operation

Hovedpulsåren løber fra hjertet og ned i bughulen, hvor den forsyner de indre organer som bl.a. tarmen og nyrerne med blod. Den deler sig herefter og forsyner benene med blod.

Pulsårens væg kan hos nogle svækkes, så der dannes en udposning - et såkaldt aneurisme. Aneurismet kan vokse og i værste fald kan aneurismet bryde.

Du har fået tilbudt en operation, fordi dit aneurisme er vokset til over 5,5 cm i diameter. Ved denne størrelse stiger risikoen for bristning, hvorfor forebyggende operation anbefales.

Hvorfor får nogle mennesker en udposning på hovedpulsåren?

Den præcise årsag kendes ikke, men forhøjet blodtryk, arvelige faktorer, rygning og åreforkalkning øger risikoen.

Hvem bør opereres for udposning på hovedpulsåren?

- Patienter, hvor udposningen er så stor, at der er risiko for, at den brister.
- Patienter, hvor udposningen giver symptomer med smerter i ryg eller mave.

Operationen foretages akut, hvis udposningen er bristet.

Dagen før operationen.

Du vil blive indlagt på afdelingen dagen før operationen, hvor du bl.a. vil få skrevet journal, taget blodprøver og hjertekardiogram.

Narkoselægen vil tale med dig om bedøvelsen.

Sygeplejersken og den karkirurgiske læge vil informere yderligere om operationen og besvare evt. spørgsmål.

Plejepersonalet vil fjerne hårene fra operationsområdet.

Om aftenen får du en indsprøjtning med medicin, der skal forebygge dannelsen af blodpropper.

På operationsdagen

Du skal have et brusebad. Plejepersonalet vil hjælpe, hvis du har brug for det.

Du må spise indtil 6 timer før og drikke indtil 2 timer før operationen.

Du skal være røgfri 6 timer før operationen.

Operation for udposning af hovedpulsåren i maven

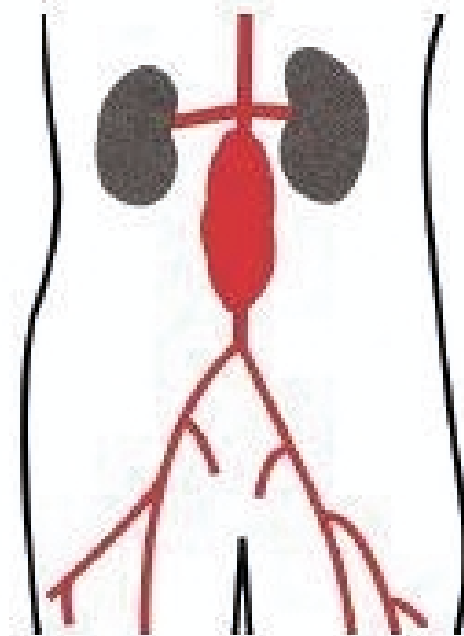
Hvordan foregår operationen?

Operationen foregår i fuld bedøvelse og tager ca. 2-3 timer.

I forbindelse med operationen får du anlagt et tyndt kateter i ryggen. Gennem dette gives smertestillende medicin i dagene efter operation.

Der anlægges også et kateter i blæren. Begge katetre fjernes indenfor få dage efter operationen.

Kirurgen laver et snit på tværs af maven eller fra navlen ned til skambenet. Ved operationen udskiftes det syge stykke af pulsåren med en kunstig åre (protese lavet af kunststof materiale). Den kunstige åre kan være et enkelt rør eller formet som et par bukser (se skitser). Bukseprotesen bliver anvendt, hvis der er forandringer i bækkenpulsårerne (blodårerne, der forsyner benene).

Efter operationen

Efter operationen overvåges du på intermediær/intensiv afdelingen, her skal du som regel blive 1-2 døgn.

At være nyopereret

Træthed

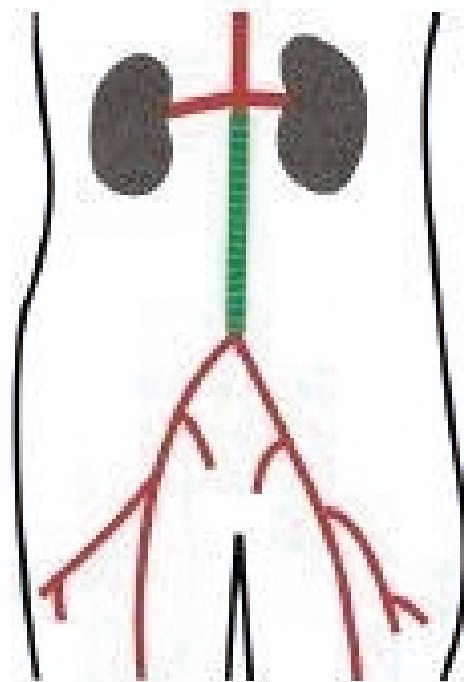
Det er meget normalt, at du er træt efter operationen. Trætheden aftager gradvis i løbet af måneder.

Ernæring/væske

Din appetit kan være nedsat efter operationen, men det er særdeles vigtigt for både sårheling, træthed og kredsløb at spise en protein- og energirig kost. Det er vigtigt, at du drikker 2-3 liter væske dagligt for at få 'skyllet' kroppen godt igennem samt for at modvirke forstoppelse.

Mobilisering/aktivitet

For at du kan undgå komplikationer og hurtigere kommer til kræfter, er det vigtigt, at du allerede samme dag eller dagen efter operationen kommer op at gå. Det er meget vigtigt, at du er oppe så meget som muligt.

Operation for udposning af hovedpulsåren i maven

Vejrtrækningen

Du vil de første dage efter operationen få ilt via et kateter i næsen. Det er vigtigt, at du bruger den udleverede "pep-fløjte". Sørg desuden for at hoste slim op og trække vejret godt igennem. Plejepersonalet vil evt. vejlede dig i dette.

Hævelse/nedsat følelse af benet

Dine ben kan hæve efter operationen, derfor er det vigtigt at sidde med benene oppe på en fodskammel samt gå ture rundt i afdelingen. Følesansen i huden kan være forandret pga. nervepåvirkning som følge af operationen. Følelsen vil i de fleste tilfælde komme igen af sig selv efter nogle måneder.

Smerter

Efter operationen er det normalt at have smerter i operationssåret. Styrken af smerter er meget individuel. For at du kan bevæge dig omkring, er smertestillende medicin en vigtig del af behandlingen. Får du uacceptable smerter, kan du få ekstra smertestillende medicin.

Mave-tarmfunktionen

Efter operationen er der risiko for obstipation (forstoppelse). For at forebygge dette er det vigtigt, du kommer op at gå, samt spiser og drikker. Desuden tilbydes du afføringsmiddel.

Bekymringer

Mange er bekymrede for operationens forløb og resultat. De anbefalede livsstils-ændringer kan også være grund til spekulationer. Vær ærlig overfor personalet og få talt om det. De kan lytte til dine tanker/overvejelser og vejlede dig i, hvordan du kan komme videre.

Rygning

Det er ikke muligt at ryge under indlæggelsen. Har du rygetræng under indlæggelsen, vil du få tilbudt nikotinplaster og lignende.

Hvilke komplikationer kan der opstå?

Risikoen for alvorlige komplikationer er ca. 10%. Det er især hjerte-, lunge- og nyrekomplikation.

Risikoen for dødsfald er 5%, og er afhængig af helbredsforhold.

Andre komplikationer

- Indre blødning
- Nedsat nyrefunktion
- Betændelse i operationssår og/eller bristning af såret
- Sivning af lymfevæske fra operationssår
- Hævelse af ben / væskeophobning i kroppen
- Nedsat følesans /brændende fornemmelse i huden

I sjældne tilfælde kan der tilståede komplikationer som tarmslyng og blodprop i et ben eller tarmene. Det kan kræve en ekstra operation.

Der kan på længere sigt komme brok i operationsarret.

Hos ca. 15% af mændene kan potensen nedsættes.

Operation for udposning af hovedpulsåren i maven

Hvad kan jeg selv gøre for at undgå komplikationer?

Så snart du har accepteret tilbuddet om operation, bør du bruge forberedelsestiden til at:

- Stoppe med at ryge
- Nedsætte et evt. stort alkoholforbrug
- Det er vigtigt at styrke kredsløbet og fysikken før og efter operation. Gå en tur dagligt. Du skal spise en sund og varieret kost. Har du haft et utilsigtet vægttab, skal du spise en protein- og energirig kost.

Du udskrives efter ca. 5 dage, ved en ukompliceret operation.

Du er klar til at blive udskrevet, når:

- Operationssåret ikke længere væsker
- Smerterne er acceptable
- Du spiser og drikker tilstrækkeligt
- Tarmfunktionen er normalDu er oppegående uden nytilkomne hjælpemidler

Hvad kan jeg forvente efter operationen

Det er normalt at føle sig træt i perioden efter udskrivelsen, men trætheden aftager gradvist i løbet af måneder. Det går hurtigt, hvis du selv er så aktiv som muligt.

Aktiviteter efter udskrivelse

Efter operationen er det vigtigt at opretholde god blodforsyning til benene, samt styrke kredsløbet. Gå en tur dagligt, gerne udendørs, hvis det er muligt. Minimum 30 min om dagen.

Daglige gøremål og let motion må genoptages umiddelbart. Hård sport, løft over 10 kg samt fysisk krævende arbejde må genoptages i det omfang, det ikke medfører smerter.

Du må føre bil, når du ikke får medicin mærket med advarselstrekant. Der er ellers ingen faste regler for, hvornår du må føre bil, men du skal have fuld kontrol over dine ben og føle dig i stand til det.

Hvornår skal jeg have fjernet sting / clips?

Sting eller clips fjernes hos din egen læge 10 - 14 dage efter operationen. Du vil blive informeret herom af lægen /plejepersonalet.

Hvornår skal jeg til kontrol?

Du tilbydes kontrol ca. 1 måned efter operationen i karkirurgisk ambulatorium i Kolding, Aabenraa eller Esbjerg, afhængig af din bopæl. Kontrollen foretages af en sygeplejerske eller en læge.

Hvad skal jeg være opmærksom på?

Du skal være opmærksom på ændringer af operationsområdet, dvs. rødme, varme, hævelse, smerter eller sivning fra operationssåret. Desuden skal du være opmærksom på, hvis fødderne bliver kolde, blege og følelsesløse. Oplever du disse symptomer, skal du kontakte din egen læge eller vagtlægen.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til aktuelle indlæggelse, eller der opstår komplikationer indenfor 24 timer efter udskrivelsen, kan du kontakte Karkirurgisk Afdeling på tlf. nr. 76362383.

Derefter skal du kontakte din egen læge eller vagtlægen.

Operation for udposning af hovedpulsåren i maven

Karkirurgi, Kolding Sygehus
Sygehusvej 24
6000 Kolding
Sekretariat tlf.: 7636 2487 (hverdage kl. 8.00 - 15.00)
Karkirurgiske senge tlf.: 7636 2383
Mail: karkirurgiskkolding@rsyd.dk